

Men det er som sagt ikke det eneste, der er paalagt Koncessionshaverne. Der er en anden Afgift, som er endnu mere tryk-kende, og det er den, der er paalagt dem i Henhold til en ministeriel Skrivelse af 10. Juni 1904. Der har det højtærede Ministerium for offentlige Arbejder paalagt de nævnte Koncessionshavere, at de foruden de 1200 Kr. til den Mand, der paa Regeringens Vegne skal føre Tilsyn med Banens Anlæg, endvidere skulle betale til Statsbaneanlægene 1 pCt. af Anlægssummen for den tekniske Bistand, man har faaet ved Statsbaneanlægene. Det er en gammel Historie, hvorom der i Fortiden er rejst stærke og velbegrundede Anker. Hvorledes det vil gaa i Fremtiden ved Anlæg af private Baner, ved jeg ikke. Jeg ved ikke, om det er den nuværende Ministers Mening, at et lignende Forhold som dette skal fortsættes. Jeg ved ikke, om det skal være Skik og Brug i Fremtiden, at ingen overhovedet kan anlægge private Baner, naar de ikke først give sig den Institution, der hedder Statsbaneanlægene, i Vold. Det hedder sig nok, at saa komme de lettere fra det, idet Tegninger, Overslag og Planer skulle approberes af Statsbaneanlægene, og naar disse selv foretage Arbejdet, komme Koncessionshaverne lidt lettere over det. Det forekommer mig dog at være en mærkelig Fremgangsmaade, at naar private for egne Penge anlægge en Bane, skal det paalægges dem af Ministeriet, at de foruden at betale Bidrag til den kgl. Kommissarius, der fører Tilsyn med Banens Anlæg, skulle betale 1 pCt. af Anlægssummen til Statsbaneanlægene. Hvad vil det sige i rede Penge for en Bane som Odense—Faaborg Banen? Overslaget over denne Bane andrager 2,050,000 Kr. og Ekspropriationsudgifterne 483,000 Kr., altsaa omtrent $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Dette skal fradrages, og tilbage bliver da omtrent $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr. som Anlægssum, hvoraf Statsbaneanlægene skulle have 1 pCt., det vil sige, at vedkommende Koncessionshavere ere forpligtede til at betale over 15,000 Kr. til Statsbaneanlægene for deres saakaldte Bistand. Det er i øvrigt en mærkelig Form for en Kontrol, saaledes paa en Maade at kontrollere sig selv!

Det er altsaa ikke Smaapenge, man har paalagt Koncessionshaverne for den nævnte Bane, og for enhver anden Bane, der nu er under Anlæg. Jeg mener derfor, at det var ikke ubilligt, naar nu andre Baner i Fremtiden ere fri for at betale Bidrag til den kongelige Kommissarius, at

denne Bane ogsaa bliver fri for at betale de 1,200 Kr. aarlig, som nu, det gentager jeg, ikke skal betales til den kongelige Kommissarius personlig, men skal gaa ind i Statskassen. Jeg mener, at Statskassen ikke bør være saa smaatskaaren, at den vil holde fast ved denne mindre Indtægt. Det vilde i hvert Fald være en Imødekommen overfor den vedkommende Egn at fritage den herfor, og jeg formener, den har moralsk Krav derpaa. Denne Egn har ikke ligget Staten til Byrde, den har ikke krævet andet Bidrag end Halvdelen af Ekspropriationsomkostningerne, det forekommer mig derfor ubilligt, at man saa paalægger Koncessionshaverne tillige at betale 1,200 Kr. aarlig til Kommissarius og over 15,000 Kr. til Statsbaneanlægene for de Tjenester, Statsbaneanlægene gøre.

Det er naturligvis ikke endt dermed, thi Statsbaneanlæggenes Funktionærer skulle endvidere kontrollere Anskaffelsen af Lokomotiver og forskellige andre Anskaffelser, og Koncessionshaverne maa da igen betale de Repræsentanter, Statsbaneanlægene beskikke til at føre denne Kontrol, og det løber op til ret betydelige Summer, som ogsaa herved paalægges saadanne private Baneanlæg. Derfor synes jeg, at det er underligt, at hverken Flertallet i Finansudvalget eller den højtærede Minister, hverken nu eller tidligere, ere til at bevæge til at imødekomme dette efter min Mening billige Ønske.

Jeg anbefaler Forslaget under Nr. 72 til Tingets ærede Medlemmer, og jeg tør vel paaregne, at i det mindste Repræsentanterne for de to Valgkredse paa Fyn, der særlig berøres af Banen, de ærede Medlemmer for Faaborg (H. P. Pedersen) og Verninge (Lindø), som gode Fynboere ville staa mig bi ved at stemme for Ændringsforslaget under Nr. 72.

Zahle: Det er Ændringsforslag under Nr. 21, som giver mig Anledning til at sige et Par Ord. Den højtærede Minister har her stillet Forslag om Ansættelsen af en retskyndig Auditor ved Statsbanerne, og hele Udvalget har tiltraadt Forslaget. Jeg skal ogsaa støtte Forslaget i den foreliggende Skikkelse, idet jeg deri ser en Begyndelse til en Tilstand, som kan føres videre, men jeg tror ikke, det vil være tilfredsstillende at blive staaende ved det, som her opnaas. Den Auditor, som ansættes, skal kun lede alle Forundersøgelser og Afhøringer i de betydelige Sager, men han skal ikke afsige nogen Dom, naar han